

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRUIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈRE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 19 MAART.

Wat er te winnen is bij een goedkoop gouvernement.

In een land, gelijk het onze, dat de reputatie heeft van een goedkoop gouvernement te hebben, kan een burger geen voet verzetten, geen lidmaat verroeren, noch hoesten, noch niezen, noch spekelen, zonder eene belasting te betalen in evenredigheid dier feiten.

Als hij zijne Collegie-studien heeft gedaan, zendt men hem naar de Universiteit: inschrijvingsrecht te betalen;

Als hij zich aanbidt voor zijne examens: wederom rechten van examens, graden, thesis enz., twintig rechten in eenen keer;

Als hij 20 jaren oud wordt: bloedimpost of afkoop van den krijgsdienst;

Als hij trouwt: rechten op het huwelijkscontract en hier en daar nog wat fiscale steertelingen;

Koopt hij een huis, een eigendom: eerst registratie-rechten en daarna jaarlijksche belastingen, omdat, bij voorbeeld, dit huis of eigendom op eenen grond staat, in plaats van in de lucht te hangen;

Huurt hij integendeel een huis: belastingen, omdat dit huis deuren heeft om er in- en uit te gaan, vensters om klaar te zien, schouwen om te verwarmen, te koken en te roken;

Koopt hij wat meubels om dat huis te versieren: weeral belastingen, omdat hij niet leeft zonder huisraad;

Houdt hij dienstboden: nog eens eene belasting daarvoor;

Houdt hij een paard voor zijn gebruik of een hond voor zijn plezier: daarvoor wederom belastingen te betalen;

Oefent hij een bedrijf of koophandel uit: patenten, omdat hij andere menschen brood laat winnen; omdat hij zich dienstbaar maakt ten nutte van zijne medeburgers; omdat hij werkt!

Erft hij iets: successie-rechten;

Verbruikt hij iets: octrooi-rechten, alhoewel men zegt dat de octroois afgeschafte zijn;

Trekt hij iets uit den vreemde: douanen-rechten;

Trekt hij zijne voorwerpen uit het binnenland zelve: circulatie-rechten;

En sterft hij, het lijk is dikwijls nog niet

koud, wanneer de roofvogels reeds eenen inval doen binnen het huis, om hun deel aan den buit te verzekeren....

Ja, de belasting treft den mensch van aan de wieg tot in de doodkist. Hij sluipt onder zijne kleederen onder de gedaante van wol, in zijn hemd onder voorwendsel van katoen, in zijne leerzen onder den schijn van leer: zij treft zijne vingers ter oorzaak van eenen gouden ring, en zijnen giletzak om reden eener gouden horlogie die het merk heeft moeten ontvangen; in zijn mond, ten gevolge der rechten op bier, wijnen en likeuren, en op menige levensmiddelen; — zij zit met hem aan tafel, zij rust met hem op den canapé, zij slaapt nevens hem in zijn bed, door de contributie op zijne mobilairre voorwerpen.

De elementen zijn voor den inwoner belast, onder een constitutioneel gouvernement:

De lucht, ter oorzaak der deuren en vensters; Het vuur, ter oorzaak der schouwen, eenerzijds, en der rechten op het hout, het roet en het was, anderzijds.

Daar bestaan rechten en belastingen op alles en ter oorzaak van alles;

Zegelrechten op veel dingen die hij leest: 't is als 't ware eene belasting op het verstand;

Rechten en belastingen op hetgeen er in zijn mond gaat, op hetgeen aan zijn lichaam hangt, op hetgeen hem onder de voeten ligt: 't is de belasting op de behoeften des bestaans;

Rechten en belastingen op hetgeen hem aangenaam is om zien, om rieken, om smaken, om hooren, om gevoelen: 't is hetgeen men mag noemen de belasting op de vijf zinnen;

Rechten en belastingen op de bewerkte en onbewerkte stoffen;

Rechten en belastingen op de dingen die hem ziek maken, en op de dingen die hem genezen;

Rechten en belastingen op de hermelijn, dat den rechter versiert;

Gelukkig nog voor die in den vollen grond is begraven, als zes of acht jaren na zijne dood, zijne beenderen niet uit de kist worden gehaald om er beenzwart van te maken, in eene fabriek die weér ook aan het patentrecht onderworpen is.

En waarom, en *dernière analyse*, al die rechten en belastingen? — Wel om eenen zwerm lediggangers en uitbaters te mesten!

kennen, hoewel ik weet, dat de waarheid eene ruwe godin is, die niet alleen degenen kwetst, die ze hoort, maar meer nog degenen, die zich aan hare dienst toewijdt. Ik heb echter generaal Nadasy beloofd uwe majesteit de waarheid te zeggen, en dit moet ik doen. Mijn genadigste keizerin en meesteres moge het mij vergeven als ik herhaal; Majesteit wij hebben een slag verloren. Wij stonden met negentig duizend man tegenover een leger van dertig duizend man, en zijn evenwel overwonnen geworden.

De oogen der keizerin bliksemde van toorn.

— Dat is onmogelijk! riep zij heftig. Dat geloof ik niet, en ik zeg u wacht u wel, zulke dingen te beweren, zoo gij ze niet bewijzen kunt. Hoe? Een driemaal sterker leger, mijn dappere troepen, aangevoerd door mannen als de hertog van Lotharingen en den veldmaarschalk Daun, zouden zulk een schandelijke nederlaag hebben geleden? Dat geloof ik niet, want het is onmogelijk!

— Evenwel is het, eilaas! waar, majesteit, zegde Benjowsky bedaard, evenwel hebben de voorspellingen van generaal Nadasy zich vervuld, en zijn wij overwonnen geworden.

— Heeft generaal Nadasy dit vooraf gezegd? vroeg Maria Theresia verwonderd.

— Ja, majesteit, hij heeft het zijnen plicht geacht den hertog van Lotharingen te waarschuwen om hem te zeggen, dat hij voor zeer gevaarlijk hield, het verschanste leger bij Breslau op te geven, en vrijwillig en zonder noodzakelijkheid den koning van Pruisen een open veldslag aan te bieden. Maar de stem van den edelsten waarschuwer werd ongelukkiglijk in den wind geslagen en zijne wijze raad miskend.

Wederom vloog een donkere gloed over het gelaat der keizerin, en de haastige trekkingen harer lippen verrieden hare inwendige aandoening. Maar zij hield het toornige woord, dat reeds op hare lippen zweefde, met geweld tegen — Verder, zegde zij kort en gebiedend, Verder!

— Wij verlieten dus het verschanste leger, voor Benjowsky met onwrikbare kalme voort, hoewel hij zeer goed den stijgenden bios van toorn op 't gelaat der keizerin bespeurde, en

Kieshervormingen.

De algemeene bespreking over het wetsontwerp, waarbij verschillende kieshervormingen worden voorgesteld, heeft deze week in den Senaat voortgeduurd.

De meeste redenaars zijn van gedacht dat er reden bestaan om het aantal kiezers te vergrooten, doch zij verschillen geheel en al van gevoelen over de middelen, welke er moeten aangewend worden om dit doel te bereiken.

M. Barbanson had de eerste spreekbeurt. Hij is volkomen tevreden met het voorgestelde ontwerp, welke het kiesrecht toestaat aan elken burger, die de helft van den cijns betaalt en een zekeren graad onderwijs genoten heeft. Het grondbegin van bekwaamheid, met den cijns overgebracht, is niet ongrondwettelijk, zegt hij; integendeel! Behalve dat het ontwerp het getal der kiezers zal vermeederen, zal het ook nog een ander voordeel bijbrengen: het zal wel degelijk aan de ontwikkeling van het onderwijs voordeelig zijn.

M. Van Schoor wil veel verder gaan en iedereen kiezer maken, welke een beroep uitoefent of een ambt vervult, waartoe eene zekere bekwaamheid wordt vereischt. — Met dit stelsel zou men een groot getal « officieele » kiezers bekomen, want al de openbare ambtenaars, groote en kleine, zouden alsdan van rechtswege kiezer zijn. — Evenwel zal spreker het voorgestelde wetsontwerp stemmen, welk hij als de eerste stap aanziet op de baan, die tot eene groote uitbreiding van het stemrecht moet geleiden: tot de vervanging van den cijns door de bekwaamheid.

Daarentegen beweerde M. S. Pirmez, dat het Nationaal Congres, door het aannemen van den cijns, de voorwaarde van bekwaamheid heeft ter zijde geschoven. Bijaldien de wetgever de bekwaamheid hadde in aanmerking genomen, zou hij in de steden den kiescijns lager hebben gesteld dan op den buiten; maar hij heeft juist het tegendeel gedaan. — M. Pirmez zal tegen het voorgedragen wetsontwerp stemmen, omdat de nieuwe kiezers, er door gemaakt, in de steden zullen gerekruteerd worden, en deze aldus een middel te meer zullen hebben, om den buiten, in de kiezingen te verpletten!

zich niet bedroog wegens de uitdrukking van haar vlamdenden blik. Wij trokken op tegen den koning van Pruisen en boden hem bij Leuthen den slag aan. Indien de vijand ons op de gebruikelijke wijze, lager tegen leger, centrum tegen centrum, had aangegrepen, zou hij verloren zijn geweest. Dit wist de koning zeer goed, en deed derhalve den aanval op eene wijze, die in de geschiedenis des oorlogs zonder voorbeeld is. Hij trok om ons centrum heen, door den hertog van Lotharingen en den veldmaarschalk Daun werd gekommandeerd, en wierp zich op onze beide zijvleugels.

— Wie kommandeerde de zijvleugels? vroeg de keizerin.

— Generaal Luchesi kommandeerde den rechter, generaal Nadasy den linker vleugel. De koning van Pruisen viel gelijk en zegde, de beide vleugels eerst met gelijke woede aan. Beide vleugels zonden dus koerriers aan den opperbevelhebber en verzochten om versterking. Ik was de zevende koerrier van generaal Nadasy. De schrandere blik van Nadasy had gemerkt, dat de aanval op den rechter vleugel slechts voor den schijn ondernomen was, maar dat de wezenlijke hoofdaanval tegen den linker vleugel was gericht en dat hier het lot van den dag beslist zou worden. Dit moest ik den opperbevelhebber berichten en hem diensvolgens dringend om versterking voor den linker vleugel verzoeken.

— En vervulde de hertog uw verzoek? vroeg de keizerin met vlamdenden blik.

— Neen, majesteit, de hertog had reeds voor mijne komst eenen koerrier van generaal Luchesi ontvangen, die insgelijks om versterking verzocht, en de hertog had ze hem verleend; veldmaarschalk Daun was reeds met eene aanzienlijke macht naar den rechter vleugel gemarcheerd. Generaal Nadasy ontving geene versterking, doch het bevestigde zich spoedig, dat hij gelijk had gehad, dat de hoofdaanval des vijands op den linker vleugel was gericht. Men had hem niet willen gelooft, en door dit ongelooft is de slag verloren gegaan, enz....

— Genoeg, viel de keizerin hem in de rede, terwijl zij van haren stoel opstond en zich toornig en vlamdend oprichtte. Gij vermeent, mijne

Wat M. d'Anethan betreft, deze wil den cijns als grondslag van het kiesrecht behouden, maar het aantal kiezers toch zooveel mogelijk uitbreiden. Om daartoe te komen, wil hij de opcentiemen op de rechtstreeksche belastingen, mederekenen in de vorming van den cijns, voor de kiezingen der gemeente, provincie en Wetgevende Kamers. Zonder iemands rechten te krenken, zou men aan de opcentiemen, krachtens art. 110 der Grondwet, het karakter van algemeene belasting kunnen geven. Dit heeft M. Frère wel gedaan voor wat de belasting op den verkoop van sterken drank betreft.

De discussie is niet geëindigd.

Kennis van den grond.

M. Paul de Gasparin, in eene merkwaardige memorie toegestuurd aan de Centrale Landbouw-Maatschappij van Frankrijk, roept de aandacht der landbouwers en der geleerden in op de middelen om de hoedanigheden der aarde te kennen. Hij bewijst dat men drie physische eigenschappen moet in acht nemen: de samengepakteid, de samenleving en de beweegloosheid. Een bodem is samengepakt als hij minder dan zeven tienden zand inhoudt en diensvolgens ruim drie tienden ontastbare zelfstandigheden. De samenleving is te wijten aan de samenlooping der fijne deelen, en men kan ze begrooten naar de hoeveelheid alumine aanraadbaar door de zure welke in een land bestaat. De beweegloosheid komt voort van de afwezigheid van kalk en van organische zelfstandigheden. Uit die drie eigenschappen vloeit de doorbringbaarheid of de ondoorbringbaarheid van eenen bodem voort. Het dunkt aan M. de Gasparin dat de bepaling dezer karakters die door getallen kunnen worden uitgedrukt, dienen moet tot het werpen van een groot licht over de oorzaken der laatste ziekte welke de wijngaarden heeft aangerand.

Louise Lateau.

De laatste aflevering der *Revue Catholique* van Leuven bevat het einde van den geleerden arbeid van Dr. Lefèbvre over Louise Lateau. Wij ontfanen aan het verslag een der opmerkelijkste gevallen.

« Ik heb » zegt professor Lefèbvre, « voor mij liggen twee verslagen van ooggetuigen: de een is een der uitstekendste staatslieden van ons land, de andere, Mgr d'Herbomez, bisschop van Engelsch Columbia, aan gene zijde der Rotsge-

veldeheeren te beschuldigen ten gunste van generaal Nadasy. Gij wijt aan den opperbevelhebber en den veldmaarschalk Daun den ongelukkigen afloop van den slag, en durfde beweren, dat deze afloop vermeden zoude zijn geweest, zoo men de waarschuwingen en voorspellingen van generaal Nadasy gevolgd hadde. Weet ge, dat ge tegelijk een lasteraar, een hoogverrader en een slecht soldaat zijt?

— Majesteit, riep Benjowsky buiten zich zelve, majesteit, ik zweer, dat...

— Wie vermeet zich hier te spreken, zonder dat ik hem er verlof toe heb gegeven? vroeg Maria-Theresia met van toorn bliksemende oogen. Gij hebt met ons verlof gesproken; dat wij zeggen, ge hebt ons een vals, lasterend, logenachtig, overdreven bericht gegeven. Thans zijt ge er mede ten einde en gij hebt niet meer te spreken, maar te hooren. Ik herhaal, ge zijt een lasteraar, een hoogverrader en een slecht soldaat. Een lasteraar, want gij beschuldigt afwezenden; een hoogverrader, want gij waagt het uwe meesteres en keizerin voor te liegen; een slecht soldaat, want gij durft uwen veldheer verongelijken en zijne daden viten. Ik zal u wegens al deze overtredingen voor eenen krijgstraad stellen en wij zullen zien hoe die over u, beslissen zal. Maar dit zeg ik u, zoo de krijgstraad u veroordeelt, wend u dan niet om genade tot mij, want ik zal u nimmer genade schenken.

Zij nam haastig de bel en belde.

— De luitenant van de wachthebbende manschappen moet terstond met vier man hier komen beval de keizerin den binnentredenden kamerhuzaar, en toen deze wegging, wendde zich de keizerin weder tot graaf Benjowsky, die doodsbleek de hand aan zijnen degen gelegd, met lardenden, schier dreigenden blik naar Maria-Theresia zag, en zelfs voor haar vlamdende, toornigen blik de oogen niet nederploeg.

— Het is mij overigens lief, dat ik u gehoord heb, voor de keizerin met trotche kalme voort. Ik heb altijd geweten, dat Nadasy een vijand en benijder van al mijne andere veldheeren en generaals is, en nu heeft hij zich zelve door u in het licht gesteld. Hij zou geerne zelf opperbevelhebber zijn, den hertog en Daun ter zijde schui-

DE VADERVLOEK.

LOSSE BLADEN UIT L. MÜHLBACH'S WERK
BENJOWSKY.

(Vervolg.)

Graaf Benjowsky wendde zijnen blik met eene vragende ongeruste uitdrukking naar den keizer, doch deze ontweek dien blik.

Hij is tegen mij, dacht Benjowsky. Hij heeft mij opgehouden en in dien tusschen tijd den koerrier van den veldmaarschalk Daun tot de keizerin gevoerd. Men heeft haar verkeerd onderrecht, zoodat het te meer mijnen plicht is haar de waarheid te zeggen!

— Majesteit, zegde hij toen luid en met vaste stem, ik begin mijn bericht met een ongelukkig feit, dat eilaas! niet te loochenen of te verbloemen is. Wij hebben een grooten gewichtigen slag verloren, wij zijn totaal geslagen geworden en de slag van Leuthen is een nieuwe lauwer voor den koning van Pruisen.

De keizerin ontstelde, en een donkere gloed van toorn of smart vloog over haar gelaat.

— 't Is niet noodig, dat ge mij van de lauweren des vijands spreekt, riep zij; 't is genoeg mij van de ramp mijns legers te berichten. Gij zegt, dat wij een slag hebben verloren! Maar hoe is dat, mijn gemaal? Heeft gaaf Wirba ons niet zoo even bericht, dat wij geen slag, gewonnen maar ook geen verloren hebben, dat ons leger slagveld heeft behouden, terwijl de koning van Pruisen, zoodra de duisternis was aangebroken, haastig met zijne troepen is afgetrokken?

— Ja, mevrouw de keizerin, antwoordde Frans bedaard. Dit berichtte graag Wirba, en de veldmaarschalk Daun heeft men hertoe gemachtigd en hem als zijn koerrier gewaarborgd.

— Ge ziet dus, graaf, dat wij reeds onderricht zijn, zegde de keizerin, en het niet noodig is, de zaak nog donkerder voor te stellen dan zij werkelijk is.

— Majesteit, riep Benjowsky plechtig, ik roep God tot getuige, dat ik slechts de waarheid zal berichten. Maar ik zal u mag deze waarheid niet bewimpelen en versieren, ik zal ze vrij be-